

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРСЬКИХ КАДРІВ У РЕСПУБЛІЦІ УГОРЩИНА

У статті проаналізовано досвід підготовки офіцерських кадрів для збройних сил республіки Угорщина. Проведено аналіз структури системи військової освіти та наведено основні нормативно-правові акти, на підставі яких організовано навчання військових фахівців. Розглянуто мережу військових навчальних закладів для підготовки офіцерів тактичної, оперативної та стратегічної ланок військового управління. Означено відомості щодо ролі та міста цивільної освіти і базової військової освіти у загальній системі підготовки військового фахівця.

Підготовка офіцерів для всіх рівнів військового управління проводиться на факультеті військових наук і підготовки офіцерів Національного університету державної служби. Приведено вимоги для вступників до військового навчального закладу різних ступенів підготовки. Зміст навчання офіцерів будується за трьома рівнями військової освіти. Кожний рівень військової освіти завершується отриманням певного рівня кваліфікації. Основними загальними тенденціями розвитку вищої угорської військової школи є: поліпшення якості відбору абітурієнтів, індивідуалізація навчання курсантів і слухачів, стабілізація їх числа на сучасному рівні; подальша інформатизація навчального процесу, впровадження мультимедійних засобів навчання тощо. Аналіз концепцій, структури, цілей, змісту і технологій підготовки офіцерського складу в збройних силах республіки Угорщина показує, що система військової освіти відображає сучасний етап розвитку збройних сил, а також національну культурну специфіку країни. Головним напрямком підготовки офіцерів є їх фундаментальна військово-професійна підготовка як у військовій, так і в цивільній сферах.

Ключові слова: система військової освіти республіки Угорщина, підготовка офіцерів, рівень підготовки.

Постановка проблеми. Проводячи дослідження закордонного досвіду будівництва та реформування збройних сил інших країн, у тому числі їхньої складової - системи військової освіти (СВО), бачимо, що в кожній країні він має специфічне національне підґрунтя. Водночас у військовій педагогічній практиці різних країн світу існують загальні методичні підходи, які доцільно враховувати і використовувати. Творче використання міжнародного досвіду підготовки військових фахівців за кордоном набуває особливої актуальності в умовах подальшого реформування збройних сил (ЗС) України. На наш погляд, цікаво дослідити трансформацію та побудову СВО ЗС країн, що раніш входили до складу організації колишнього варшавського договору, зокрема у збройних силах республіки Угорщина (РУ). У статті наведено аналіз досвіду підготовки офіцерів у ЗС РУ, що виконаний під час проведення дослідження у рамках науково-дослідної роботи «Науково-організаційні засади проектування основних вимог до змісту підготовки офіцерських кадрів з вищою освітою для Збройних Сил України» (шифр - Підготовка-П).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленню досвіду підготовки військових фахівців для збройних сил інших країн присвячено низку публікацій вітчизняних та зарубіжних авторів, зокрема, Болгарії [1]; Великої Британії [2], країн Балтії [3, 4], Німеччини [5-7], Польщі [8], Сполучених Штатів Америки [9-11]; Франції [12, 13] та ін. Це пов'язано з тим, що підготовка військових фахівців у цих країнах відображає найхарактерніші риси сучасного підходу до створення освітніх структур та їх функціонування. Разом з тим, слід зазначити, що незважаючи на різноманітність публікацій щодо систем військової освіти в інших країнах, у першу чергу, провідних країн-членів НАТО, дослідження сучасного стану системи військової освіти у ЗС Республіки Угорщина, у тому числі підготовки офіцерських кадрів, наражаються на такі проблеми: неповнота та недостатня аналітичність джерельної

бази; нехтування необхідністю ґрунтовного вивчення досвіду підготовки військових фахівців у країнах, що мають невеликі за чисельністю ЗС тощо.

Метою статті є проведення аналізу сучасного стану підготовки офіцерських кадрів для ЗС республіки Угорщина для врахування її досвіду під час проведення подальшої реформи національної СВО.

Виклад основного матеріалу. Зміни в організації навчання військовослужбовців угорської армії вперше стали темою для обговорення в процесі деполітизації її організації, пізніше – в період підготовки до вступу в НАТО, а нині – як невід’ємна частина переходу до повністю добровільних, професійних збройних сил і діяльності у повної інтеграції в НАТО. Ці періоди супроводжувалися значними змінами в нормативно-правовому та структурному аспектах кадрової політики та підготовки офіцерських кадрів. Нова обстановка безпеки, членство в НАТО і нові соціокультурні реалії потребували, з одного боку, менших за чисельністю особового складу, а з іншого боку, більш професійних збройних сил. Разом з цим, обмеження ринкової економіки, у свою чергу, вимагали ефективних у фінансовому плані рішень щодо захисту національних і державних інтересів. Враховуючи все це, були вжиті заходи стосовно вдосконалення системи підготовки офіцерських кадрів.

У новій кадрової політиці переважала так звана ідея «в гору або геть»: той, хто не зможе за певний проміжок часу піднятися в ієрархії офіцерського корпусу вище, залишає збройні сили. Така переважаюча, але не виняткова ідея, визначила нову систему підготовки кадрів. Сьогодні в угорських збройних силах існує певна група посад, на яких офіцер може залишатися обмежений час, а потім повинен або піднятися вище (якщо він відповідає наперед визначеним умовам), або піти у цивільний сектор. Існує також інша (менша) група посад, що вимагають певних знань, досвіду і тренування, на яких можна залишатися до досягнення загальної вікової межі або закінчення терміну контракту.

Для забезпечення функціонування такої системи кадрового менеджменту необхідна ефективна система військової освіти. На трансформацію системи підготовки офіцерських кадрів після виходу Угорщини з організації варшавського договору впливало декілька чинників, серед яких основними були: зміни у векторі розвитку країни та радикальні зміни, що відбулися в її збройних силах; жорсткі фінансові обмеження, оновлення законодавства у галузі освіти.

На законодавчому рівні на реформування системи освіти вплинули зміни, що були внесені в закон “Про вищу освіту” в редакціях 1993 року та 1999 року [14]. Так, закон у редакції 1993 року висунув більш жорсткі освітні стандарти для усіх угорських університетів. Цей закон встановив обов’язковий процес акредитації для кожного вищого навчального закладу, включаючи Національний університет оборони імені Міклоша Зріньї, у якому раніш відбувалася підготовка офіцерських кадрів. Питаннями надання сертифікату про акредитацію займалась акредитаційна рада за підтримки австрійських, німецьких та американських експертів. Згідно зі змінами до закону в редакції 1999 року загальна кількість угорських вищих навчальних закладів та коледжів повинна була скорочена приблизно до тридцяти. Це планувалося досягти через їх функціональну інтеграцію. Відповідно до нових редакцій цього закону суттєві зміни відбулися в системі підготовки офіцерів. З метою підвищення ефективності організації освітнього процесу для підготовки кадрів у сфері державного управління (у тому числі офіцерів) 1 січня 2012 року в м. Будапешт був створений новий вищий навчальний заклад - Національний університет державної служби шляхом інтеграції Національного університету оборони, Поліцейської академії та факультету державного управління Будапештського університету імені Корвіна.

На цей час до складу університету входять [15]: 5 факультетів (політичних наук та державного управління; міжнародних та європейських досліджень; військових наук та підготовки офіцерів; правоохоронних органів; водних наук), 3 інститути (досліджень та розвитку в галузі державного управління; національної безпеки; управління боротьбою зі стихійними лихами); 4 докторанти (державного управління; військової науки; військової техніки; правоохоронних органів).

Підготовка офіцерських кадрів відбувається на факультеті військових наук та підготовки офіцерів. Загальна структура факультету наведена на рис. 1.

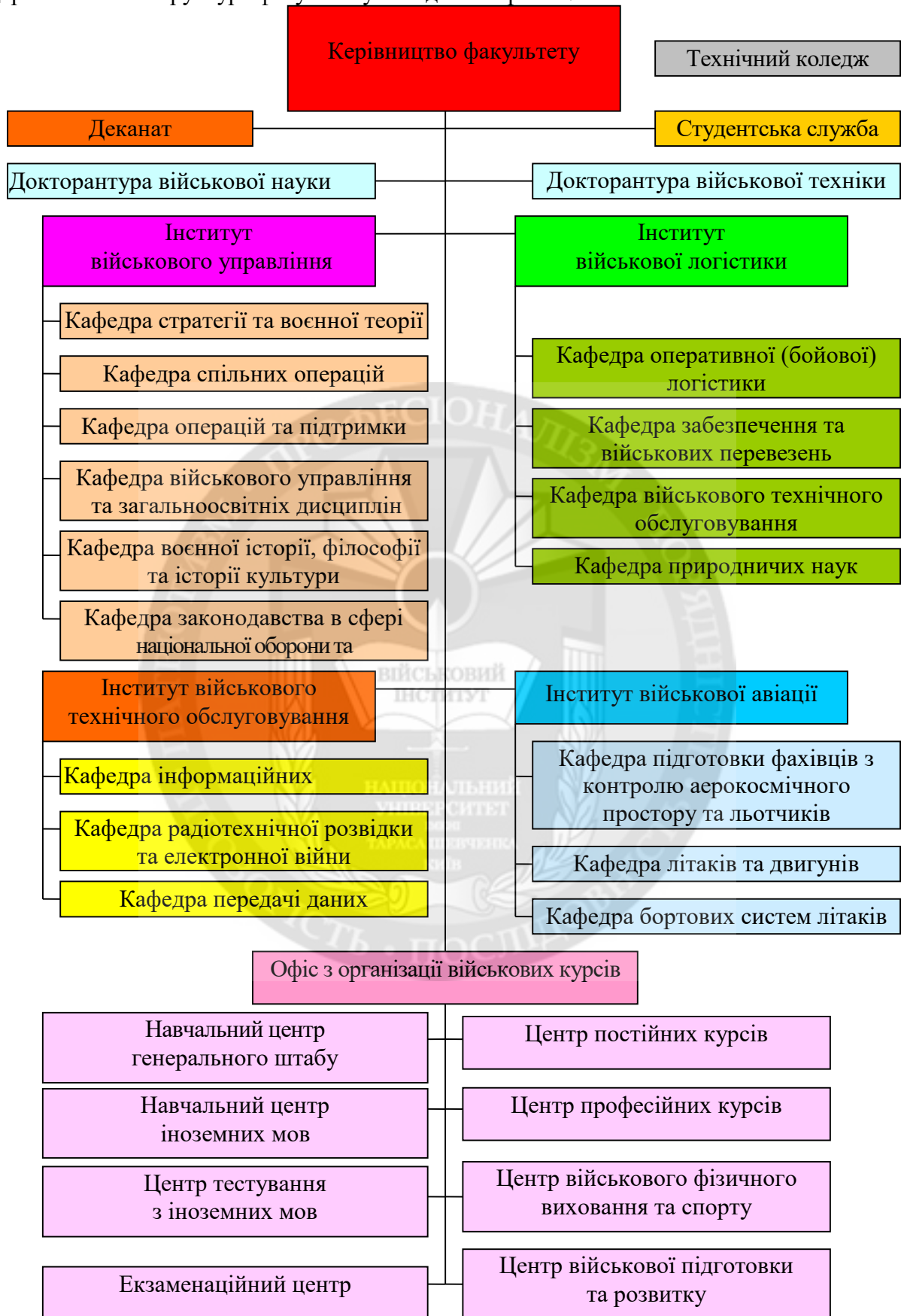

Рисунок 1 – Загальна структура військових наук та підготовки офіцерів

До складу факультету військових наук та підготовки офіцерів входять: **керівництво** (декан факультету; заступник декана з науки та міжнародних відносин; заступник декана з освіти; голова деканату (начальник навчального відділу); **докторантури** (військової техніки; військової науки), інститути (військового управління; військової логістики; військового технічного обслуговування; військової авіації); **навчальні центри** (генерального штабу; іноземних мов; тестування з іноземних мов; екзаменаційний; постійних курсів; професійних курсів; військової підготовки та розвитку; військової фізичної виховання та спорту) [16].

Завданням *інституту військового управління* є проведення підготовки офіцерів командного фаху для підрозділів сухопутних військ на освітніх рівнях бакалавра та магістра.

Інститут військової логістики проводить підготовку офіцерів до виконання завдань на командних (керівних) посадах в підрозділах логістики в якості начальників відділів логістики (заступників начальників з логістики) військових частин або в якості посадових осіб підрозділів логістики вищих ланок військового управління. Інститут має дві багатонаціональні програми підготовки (тренінги), що проводяться сумісно з партнерами з Австрії, Чехії та Великобританії: багатонаціональний об'єднаний тренінг з логістики MAGLITE (оперативний рівень); тренінг з логістики FOURLOG (тактичний рівень).

Інститут військового технічного обслуговування здійснює підготовку офіцерів до виконання завдань на командних (керівних) посадах у сфері передачі даних, ведення електронної війни, а також застосування інформаційних технологій у збройних силах.

Інститут військової авіації (розташований в м. Сольнок) забезпечує підготовку офіцерів льотного та інженерно-авіаційного профілю, а також офіцерів з контролю повітряного простору.

Навчальний центр генерального штабу проводить 11-ти місячний навчальний курс для підготовки офіцерів з метою отримання ними стратегічного рівня військового управління - найвищого рівня національної військової освіти.

Навчальний центр з іноземних мов має широкий спектр завдань, що включають до себе навчання курсантів за програмою бакалаврату та їх підготовки до мовного тестування відповідно до вимог навчальної програми. Центр також проводить навчальні мовні курси, де військовослужбовці та співробітники міністерства оборони отримують та вдосконалюють свої знання з мовної підготовки.

Центр тестування з іноземних мов проводить акредитовані мовні тестування в 3-х різних мовних тестових системах: ARMA – двомовний військовий мовний тест з 9-ти мов (англійська, французька, німецька, італійська, російська, хорватська, сербська, словацька, українська); НАТО STANAG 6001 – одномовний військовий мовний тест (англійська); спільний мовний тест на 5-ти мовах (англійська, французька, німецька, італійська, російська). Тестування проводиться на трьох рівнях: початковому; середньому; просунутому в рамках 9 екзаменаційних сесій. Середня кількість кандидатів на тестування - приблизно 1100 осіб на рік, більшість з яких проходить військовий мовний тест НАТО STANAG 6001. У разі успішного проходження мовного тесту кандидати отримують акредитовані сертифікати, які визнані в Угорщині без обмеження у часі.

Екзаменаційний центр має подвійну мету. По-перше, це проведення офіцерських і унтер-офіцерських (сержантського складу) сертифікаційних екзаменів для просування по службі. По-друге, проведення екзаменів на здобуття бакалаврського та магістерського ступенів освіти тими, хто навчається на факультеті.

Центр військової підготовки та розвитку сумісно з центрами постійних курсів та професійних курсів відповідає за організацію та проведення різноманітних курсів професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації офіцерського складу перед призначенням на вищі посади.

Головним завданням *центру військового фізичного виховання та спорту* є розвиток та удосконалення сили, витривалості та спритності курсантів в різних умовах.

Загальна кількість викладачів факультету складає біля 270 осіб.

Початковий освітній рівень підготовки для офіцерів збройних сил Угорщини є «бакалавр». Підготовка офіцерів на первинні посади здійснюється за бакалаврськими програмами з числа громадян Угорщини, які на час вступу мають вік від 18 років до 25 років, отримали повну середню освіту, відповідають вимогам щодо стану здоров'я, розумової та фізичної придатності та які успішно пройшли відповідну співбесіду (інтерв'ю). Приймальна комісія оцінює загальну поінформованість кандидата, його схильність до військової кар'єри, навички спілкування і поведінкову культуру. Одною з основних вимог при вступі на бакалаврські програми факультету є наявність у кандидата визнаного державою сертифіката досягнення мовного рівня B2 (раніше Intermediate – середній) або еквівалентного документа щодо тестування з англійської мови [16].

Термін навчання - 4 роки. Щорічний набір становить близько 90 осіб. На навчання приймаються як чоловіки, так й жінки. За бакалаврськими програмами навчається переважно молодь у віці до 25 років, з якої близько 60 % від загальної чисельності курсантів – особи у віці від 18 років до 21 років, 30 % – особи, яким від 22 років до 25 років, та 10 % – ті, кому більше 25 років. При цьому, з кандидатів на навчання (з тих, хто вступили на 1 курс) близько 75 % від загальної чисельності вступників складають ті, хто закінчив середню школу, та 25 % ті, хто закінчив професійно-технічний навчальний заклад.

Ті, хто навчаються, мають статус курсанта (офіцера-кадета). Їхні права та обов'язки регулюються відповідними законодавчими та нормативно-правовими актами. Курсанти під час навчання в університеті забезпечуються встановленою формою одягу, їжею, гуртожитком, медичним обслуговуванням, регулярним місячним базовим грошовим утриманням, навчальними та навчально-методичними посібниками. Для курсантів мешкання в гуртожитках є обов'язковим.

При підготовці використовуються різні види навчальних занять (лекції, групові, практичні, лабораторні, семінарські заняття тощо), проводиться постійний обмін досвідом із закордонними військовими навчальними закладами. Для всіх спеціальностей передбачена професійна практика (стажування) терміном 8-16 тижнів поза університетом у військових частинах на майбутніх первинних офіцерських посадах. Велика увага приділяється мовній підготовці. Курсанти готуються до проміжних або просунутих спеціалізованих мовних екзаменів у відповідності до навчальних програм підготовки та освіти. Для отримання диплому бакалавра курсант повинний здати державний екзамен з іноземної мови (середнього рівня) та типовий військовий мовний тест з англійської мови STANAG 6001 НАТО рівня 2.2.2.2. [17].

Для забезпечення міждисциплінарної підготовки курсантів технічних спеціальностей на факультеті створений технічний коледж Tivadar Puskás. Навчальні заняття проводяться за темами, які не розглядаються в традиційній навчальній програмі, однак пов'язані з нею. Це надає курсантам додаткові знання до програм університетської освіти.

У навчальному процесі широко застосовується різного типу тренажери (імітатори), які є розробками угорських виробників. Так, угорська фірма Artifex спеціалізується на розробці та впровадженні систем моделювання та підготовки, які використовуються в навчальному процесі та у військах. Серед розробок фірми можна відмітити наступні програмні тренажерні комплекси: віртуальний тренажер KRONOS; конструктивний тактичний симулятор розташування Marcus. Усі тренажери, що використовуються, відповідають сертифікатам якості ISO 9001 та NATO AQAP 2110.

Віртуальний тренажер KRONOS - тактичний тренажер реального часу. Кожний користувач має автоматизоване робоче місце в залежності від його номеру розрахунку та функцій, а саме - управління транспортним засобом або системою озброєння. Під час тренування курсанти можуть спостерігати за тактичною обстановкою через призми та біноклі, як в реальному бою. Тренажер не є лише “стріляючою грою”, він вимагає виконання усіх функцій відповідно до реальних зразків зброї. Персонал екіпажу для передачі команд використовує імітовану радіомережу. В тренажері реалізований реалістичний ландшафт, демонструються візуальні удари та вибухи, які супроводжуються реалістичними звуковими

ефектами. Він може симулювати бойове застосування, як наземних зразків техніки (наприклад, танк), так і повітряної техніки (наприклад, вертоліт).

Конструктивний тактичний симулятор розташування Marcus має наступні переваги: конструктивне моделювання корпоративного рівня; висока деталізація, реалістичний віртуальний бій; багаторазове моделювання; дозволяє поєднувати рівні для рішення великих завдань (вправ); швидка підготовка та зміна сценаріїв; підтримка вбудованої автоматичної маршрутизації з обхідними шляхами; високий рівень настроювання.

Підготовка льотчиків для військово-повітряних сил в інституті військової авіації розпочалася у 2018 році після двадцятирічної перерви на авіаційній базі м. Сольнок. Термін навчання складає також 4 роки. При цьому, загальна підготовка - 2 роки, льотна – 2 роки із загальним нальотом 220 годин. Основним критерій відбору кандидатів на навчання – ідеальне здоров'я. Триденне медичне обстеження проводиться у військовому шпиталі м. Кечкемет. Планується здійснювати підготовку льотчиків на літаки-винищувачі, літаки транспортної авіації та вертольоти, що знаходяться на озброєнні військово-повітряних сил. Серед тренувального парку: літаки Zlín Z42 (2 літаки), Zlín Z43 (2 літаки - замовлені) та Saab JAS 39 Gripen (2 літаки) є новими типами літаків, а літаки Як-52 (9 літаків) та Л-39 (7 літаків знаходяться на зберіганні) є застарілими та отримані Угорщиною ще у 1993 – 1994 роках з Німеччини.

Після здачі екзаменів та отримання дипломів бакалавра випускники університету направляються у війська та займають первинні офіцерські посади. Для подальшого просування по службі, як правило, у військовому званні «капітан» або «майор» офіцери продовжують навчання в магістратурі факультету військових наук та підготовки офіцерів. При цьому, кандидат на навчання повинен отримати попередній дозвіл на вступ від начальника генерального штабу, а також пройти базову експертизу з державної служби. В рамках процедури прийому в магістратуру проводиться співбесіда.

Магістерські програми засвоюються протягом 1 навчального року. В магістратурі факультету навчається біля 90 % офіцерів у віці понад 35 років. Як виняток передбачений вступ на навчання за магістерськими програмами безпосередньо після отримання випускником університету диплома бакалавра. Чисельність тих, хто вступає на навчання до магістратури безпосередньо після завершення бакалаврської програми, складає до 5 % від загальної чисельності вступників (у 2017/2018 навчальному році – 1 особа).

Програма підготовки зазначених офіцерських кадрів охоплює і забезпечує надання таких знань: поглиблене бачення щодо завдань і діяльності збройних сил, ґрунтовні знання про вид збройних сил; ґрунтовні бачення і навички, пов'язані з управлінням підрозділами різних видів збройних сил (родів військ), а також управління військовими підрозділами (частинами), підсиленими ротою, батальйоном (або рівнозначними); теоретичні основи і практичні навички оцінки ситуації та прийняття рішення; обов'язкові процедури, які здійснюються в штабах НАТО; бойові можливості та основи застосування роду військ в різних умовах бойової обстановки; загальні основи оперативного мистецтва і тактики різних родів військ відповідного виду збройних сил; основи організації і методика проведення підготовки (проведення навчань) частин і з'єднань [17].

Після успішного завершення навчання випускники отримують відповідні дипломи та призначаються на посади з штатно-посадовою категорією «підполковник».

Навчальний курс генерального штабу, як найвищий рівень національної військової освіти, пропонує 11-місячну програму [17]. Навчальна програма передбачає підготовку відібраних військових керівників до виконання обов'язків стратегічного керівництва з використання збройних сил. Протягом навчання слухачі отримують знання щодо проблем міжнародної і національної безпеки, функціонування органів системи національної безпеки, теорії та практики стратегічного управління обороною та збройними силами. Удосконалюються їх практичні навички прийняття стратегічних рішень, планування та управління операціями збройних сил у різних умовах навколишнього середовища. Навчання

розвиває здатність працювати в багатокультурному середовищі та багатонаціональних штабах, які відповідають вимогам НАТО.

Крім того, навчальна програма призначена для: сприяння розвитку стратегічного мислення тих, хто навчається; розвитку їх спроможності керувати на стратегічному рівні військового управління; підвищення здатності критично мислити на рівні військово-стратегічних концепцій в динамічному міжнародному середовищі; розширення розуміння офіцерами природи конфліктів та існуючих і майбутніх загроз для Угорщини та її союзників по НАТО. Ці знання та навички є ключовими для керування з'єднаннями та об'єднаннями збройних сил з врахуванням основних чинників, що формують стратегічне середовище національної безпеки та оборони, включаючи планування та керівництво збройними силами.

Курс складається з трьох модулів: *загальний базовий модуль* – містить курси, пов'язані з керівництвом, безпекою навколишнього середовища, воєнним мистецтвом, внутрішньою обороною та суспільством; *військовий модуль* – містить курси, пов'язані з теорією і практикою планування та проведення операцій і передбачає відвідування слухачами військових частин; *заклучний модуль* – передбачає вивчення останніх наукових досліджень у галузі військових наук, відвідування військових і цивільних компаній та ознайомчі поїздки закордон. Випускники можуть бути призначені на керівні посади стратегічного рівня в міністерстві оборони, збройних силах Угорщини, багатонаціональних штабах НАТО та ЄС.

Висновки: Існуюча СВО Угорщини успішно пройшла період трансформації збройних сил до вимог НАТО, використовує досвід підготовки військових фахівців у розвинутих країнах-членах альянсу з урахуванням особливостей національної системи освіти. Вона забезпечує підготовку офіцерських кадрів за необхідними військовими спеціальностями.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Черних, Ю.О. Система підготовки офіцерських кадрів у збройних силах республіки Болгарія /Ю.О. Черних, О.Б. Черних //Зб. наук. праць ВІКНУ ім. Т. Шевченка. – 2018. – Вип. № 59. – С. 204-215.
2. Богунов, С.О. Основи організації та функціонування системи військової освіти Великобританії – аналітичний огляд /С.О. Богунов, Ю.О. Черних, О.Б. Черних //Військова освіта. – 2017.- № 2 (36). – С. 234-245.
3. Богунов, С.О. Організація підготовки офіцерів для збройних сил республіки Литва /С.О. Богунов, Ю.О. Черних, О.Б. Черних //Військова освіта. – 2018. – № 1 (37). – С. 272-285.
5. Мітягін, О.О. Система підготовки військових фахівців у збройних силах країн Балтії: досвід для України» /О.О. Мітягін, О.Б. Черних, Ю.О. Черних //Науковий вісник інноваційних технологій. – 2018. – № 1(17). – С. 49-61.
5. Гацко М. Профессиональная подготовка унтер-офицеров и сержантов в зарубежных армиях / М. Гацко // *Зарубежное военное обозрение*. – 2009. – № 5. – С. 21-28.
6. Лазукин, В. Подготовка офицерских кадров в ВС ФРГ /В. Лазукин // *Зарубежное военное обозрение*. – 2008. – № 2. – С. 26-30.
7. Черних, Ю.О. Основи організації та функціонування системи військової освіти Німеччини – аналітичний огляд» /Ю.О. Черних, О.Б. Черних//Зб. наук. праць ВІКНУ ім. Т. Шевченка. – 2017. – вип. № 57. – С. 238-248.
8. Черних, О.Б. Аналіз сучасного стану системи військової освіти республіки Польща: досвід для України /О.Б. Черних, О.О. Мітягін, Ю.О. Черних //Військова освіта.– 2017. – № 1 (35). – С. 200-208.
9. Владимирова, С. Исследования в области совершенствования профессионализма личного состава вооруженных сил США /С. Владимирова, А. Стрелецкий // *Зарубежное военное обозрение*. – 2006. – № 5. – С. 15-19.
10. Приходько, Ю.І. Підготовка військових фахівців у провідних країнах світу: основоположні засади та тенденції /Ю.І. Приходько //Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2017. – № 3 (67). – С. 285-299.
11. Толок, І.В. Особливості підготовки військових фахівців тактичного рівня у ВВНЗ США та окремих країн НАТО / І.В. Толок, Ю.М. Супрунов //Військова освіта. – 2018. – № 1 (37) – С. 259-271.
12. Колесов, П. Сен-Сирская специальная военная школа вооруженных сил Франции /П. Колесов, А. Стрелецкий //Зарубежное военное обозрение. –2006. – № 6. – С. 26-32.

13. Черних, Ю.О. Основи організації та функціонування системи військової освіти Франції – аналітичний огляд /Ю.О. Черних, О.Б. Черних //Зб. наук. праць ВІКНУ ім. Т. Шевченка. – 2017. – Вип. № 56. – С. 249-257.

14. Törvény a nemzeti felsőoktatásról [Електронний ресурс] /Режим доступу/ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142941.357426.

15. Nemzeti Közszoigalati Egyetem [Електронний ресурс] /Режим доступу/ <https://www.uni-nke.hu/>.

16. Hadtudományi és honvédtisztképző kar. [Електронний ресурс] /Режим доступу/ <https://nbi.uni-nke.hu/intezetunkrol/az-intezet-feladatai>.

17. Haditechnika szakirány közös tárgyak [Електронний ресурс] /Режим доступу/ <https://hkh.uni-nke.hu/oktatasi-egysegek/haditechnikai-tanszek/a-katonai-logisztikai-alapkepzesi-szak-haditechnikai-specializacio-tantargyai/haditechnika-szakirany-kozos-targyak>.

REFERENCES:

1. Chernykh, Yu.O., Chernykh, O.B. (2018). Systema pidhotovky ofiterskykh kadriv u zbroynykh sylakh respubliky Bolhariya [Officer training system in the armed forces of the republic of Bulgaria]. Zb. nauk. prats VIKNU im. T. Shevchenka, 59, 204-215. (in Ukrainian).

2. Bohunov, S.O., Chernykh, Yu.O., Chernykh, O.B. (2017). Osnovy orhanizatsiyi ta funktsionuvannya systemy viyskovoyi osvity Velykobrytanyy - analitychnyy ohlyad [Basics of organization and functioning of the Great Britain military education system - analytical review]. Military education, 2 (36), 234-245. (in Ukrainian).

3. Bohunov, S.O., Chernykh, Yu.O., Chernykh, O.B. (2018). Orhanizatsiya podhotovky ofitseriv dlya zbroynykh syl respubliky Lytva [Organisation of officer training for the armed forces of the republic of Lithuania]. Military education, 1 (37), 272-285. (in Ukrainian).

4. Mityahin, O.O., Chernykh, O.B., Chernykh, Yu.O. (2018). Systema pidhotovky viyskovykh fakhivtsiv u zbroynykh sylakh krayin Baltiyi: dosvid dlya Ukrayiny [Educational system for military specialists in the armed forces of the Baltic countries: experience for Ukraine]. Scientific Bulletin of innovative technologies, 1(17), 49-61. (in Ukrainian).

5. Gatsko, M. (2009). Professional'naya podgotovka unter-ofitserov i serzhantov v zarubezhnykh armiyakh [Professional training of non-commissioned officers and sergeants in foreign armies]. Foreign military review, 5, 21-28. (in Russian).

6. Lazukin, V. (2008). Podgotovka ofiterskikh kadrov v VS FRG [Training of officer cadres in the Armed Forces of the FRG]. Foreign military review, 2, 26-30. (in Russian).

7. Chernykh, Yu.O., Chernykh, O.B., (2017). Osnovy orhanizatsiyi ta funktsionuvannya systemy viyskovoyi osvity Nimechchyny – analitychnyy ohlyad [Basics of organization and functioning of the Germany military education system - analytical review] Zb. nauk. prats VIKNU im. T. Shevchenka, 57, 238-248. (in Ukrainian).

8. Chernykh, O.B., Mityahin, O.O., Chernykh, Yu.O. (2017). Analiz suchasnoho stanu systemy viyskovoyi osvity respubliky Polshcha: dosvid dlya Ukrayiny [The current state analysis of the military education system of the republic of Poland: experience for Ukraine]. Military education, 1 (35), 200-208. (in Ukrainian).

9. Vladimirova, S., Streletskiy, A. (2006). Issledovaniya v oblasti sovershenstvovaniya professionalizma lichnogo sostava vooruzhennykh sil SSHA [Studies in the field of improving the professionalism of the personnel of the US armed forces]. Foreign military review, 5, 15-19. (in Russian).

10. Prykhodko, Yu.I., (2017). Pidhotovka viyskovykh fakhivtsiv u providnykh krayinakh svitu: osnovopolozhni zasady ta tendentsiyi [Training of military specialists in leading countries of the world: fundamental principles and trends]. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, 3 (67), 285-299. (in Ukrainian).

11. Tolok, I.V., Suprunov Yu.M. (2018). Osoblyvosti pidhotovky viyskovykh fakhivtsiv taktychnoho rivnya u VVNZ SSHA ta okremykh krayin NATO [Peculiarities of training of tactical-level military specialists]. Military education, 1 (37), 259-271. (in Ukrainian).

12. Kolesov, P., Streletskii, A. (2006). Sen-Sirskaya spetsial'naya voyennaya shkola vooruzhennykh sil Frantsii [Saint-Sire Special Military School of the French Armed Forces]. Foreign military review, 6, 26-32. (in Russian).

13. Chernykh, Yu.O., Chernykh, O.B., (2017). Osnovy orhanizatsiyi ta funktsionuvannya systemy viyskovoyi osvity Frantsiyi – analitychnyy ohlyad [Basics of organization and functioning of the French

military education system - analytical review]. Zb. nauk. prats VIKNU im. T. Shevchenka, 56, 249-257. (in Ukrainian).

14. Law on national higher education. Available at: http://njt.hu/cgi_bin/-njt_doc.cgi?docid=-142941.357426, (in Hungarian).

15. National university of public service. Available at: <https://www.uni-nke.hu/>, (in Hungarian).

16. Faculty of military sciences and military officers. Available at: <https://nbi.uni-nke.hu/intezetunkrol/az-intezet-feladatai>, (in Hungarian).

17. Military engineering major in common subjects. Available at: <https://hkk.uni-nke.hu/oktatasi-egyseg/haditechnikai-tanszek/a-katonai-logisztikai-alapkepzesi-szak-haditechnikai-specializacio-tantargyai/haditechnika-szakirany-kozos-targyak>, (in Hungarian).

Ph.D. Chernykh J, Chernykh O.

OFFICER TRAINING SYSTEM IN THE REPUBLIC OF HUNGARY

Analysis of the foreign experience of the organisation and reformation of the armed forces in other countries, with the respective systems of military education being an integral part, reveals the specific national aspect of such activities in each country. In the meantime, there are some general methodological approaches used in military pedagogic practice across different countries of the world to be practicably considered and applied. The article examines the experience of officers' training for the armed forces of the Republic of Hungary. The article provides information on the existing network of military educational institutions for the officer training of tactical, operational and strategic level of military command. Requirements for admission to military educational institutions for the officer training of different levels of training has been given. The terms of military specialists' training on tactical, operational and strategic level have been defined. The analysis of the content of officer training for different armed services of the armed forces and different levels of military administration has been conducted.

We used the system of the general scientific methods of theoretical and empirical research, in particular, the theoretical-methodological analysis of the problem and the relevant scholarly resources, systematization and generalization of the scientific information pertaining to the essence and content of the set objectives, monitoring of the existing system of military specialists training in the Armed Forces of the republic of Hungary, scientific generalisation, the general scientific methods of logical and comparative analysis, systems approach, peer review, analysis and interpretation of the obtained theoretical and empirical data.

The general structure of the National University of Public Administration, the Faculty of Military Sciences and the training of officers is shown, as well as the main tasks that are solved by the institutes and training centers that are part of it are identified. An analysis of the concept, structure, goals, content and technologies of officers' training in the armed forces of the Republic of Hungary shows that the military education system reflects the current stage of development of the armed forces, as well as the national cultural specificity of the country. Education and training of officers is carried out on the basis of national cultural and military tradition. The main direction of officers' training is their fundamental military and professional training in both the military and civilian fields.

The content of the officers' training is based on two military education levels. Each level of military education ends with a certain level of qualification. It is possible to distinguish the general tendencies of development of the higher Hungarian military school: improvement of the quality of applicants' selection, individualization of training of cadets and trainees, stabilization of their number at the present level; further informatization of the educational process, introduction of multimedia learning tools.

Certainly, the positive elements of the experience of the Hungarian army can be used in the training of officers in the Ukrainian Armed Forces under the conditions of gradual transition to the recruitment on a contract basis.

Keywords: military education system; the armed forces of Hungary; officer training experience.